

Pane tähele!
Augusti "Täheke"
ainult
HOBUSTEST!

TÄHEKE

Nr 7

1998

Lastekirjanik
Ellen Niit
tähistab
juubelit

Rebulber ajab
äri

Laste Zoos
saab loomi
paitada!

Anakondad
lapsi ei söö

Milline on jaa-
kohe-aeg?

Meisterdamist
ja nuputamist

ISSN 0134-2266

Niue Soor '98

ELLEN NIIT -70

Ükskord küsitles "Täheke" 1. klassi lapsi. Mis laul see on, mida te kõige rohkem mäletate sellest ajast, kui õige väikesed olite? Mis oli teie esimene laul? "Rong see sõitis tsuhh-tsuuh-tsuuh!" ütles enamik lapsi. Laulu "Rongisõit" sõnad on kirjutanud Ellen Niit õige ammu. Selle luuletuse aga, mida te nüüd siit loete, kirjutas Ellen Niit alles hiljuti. Muide, ÖÖSIKE on ühe tema lapselapse nimi.

Öökull ja Öösike ELLEN NIIT

"TERE HOMMIKUST, ÖÖKULL!
KUIDAS MÖÖDUS KA ÖÖ SUL?
JA MIS UUDIST ON MUUD?"

"ÖÖ MÖÖDUS UHHUU HÜÜDES,
RINGI LENNATES, HIIRI PÜÜDES
JA VAHTIDES KULLAST KUUD."

"MIKS SA NÜÜD OLED VAIT SIIS JA VAGA
EGA PIMEDAIS PADRIKUIS SAGA
NING UHHUUDEKS EI PAOTAGI SUUD?"

"SEST ET OLEN JU ÖÖKULL.
PÄEVA EEST KÄIBKI ÖÖ MUL.
EKS MA PÄEVAL SIIS MAGA,
MIS MUUD."

"OI, KAS SUL ON SIIS ÖÖ PRAEGU?
PALUN ANDEKS, ET ÖÖ AEGU
SIND HÄIRISIN, PRUUKIDES SUUD!"

"OH, ÖÖSIKE, POLE VIGA,
NÕNDAVIISI VÕIB EKSIDA IGA
UUDISHIMULIK LAPS."

AGA SEE, ET ME KOHTUSIME
JA ET ÜKS TEADIS TEISE NIME,
ON IKKAGI TÕELINE IME,
MITTE APS!"

Värvipildil on Ellen Niit koos abikaasa kirjanik Jaan Krossiga.

LAPSED KÜSIVAD

Ei ole lastekirjanikul võimalik külastada kõiki koole ja lasteaedu, kuhu teda kutsutakse. Seetõttu asus "Täheke" vahendajaks ja andis laste küsimused Ellen Niidule edasi.

Mis mängu väike Ellen mängis? Keksu, kula, pallikooli. Peitust muidugi ka. Kui toas tuli olla, siis täringuviskamisega lauamänge "Reis ümber maailma" ja "Kits". Ka kassikangast kooti. Kumna Metsakülas (see on Keila linna lähedal), ema lapsepõlvkodus möödusid väikese Elleni suved.

Kas oli midagi, mida väike Ellen väga soovis?

Väike Ellen soovis kangesti õekest. Tema kodus oli kipsist kujuke – rahakassa. Väike Ellen mähkis kipskujule riidesiilud ümber ja kujutles, et see on õeke Plunnu. Kujutlustes püüdis ta kipsist Plunnut nõiduda päris Plunnuks. Kahjuks ei läinud see korda.

Kas oli midagi, mida väike Ellen sugugi ei soovinud?

Väike Ellen ei soovinud sugugi keedetud kaalikat süüa. See toit oli talle niivõrd vastumeelne, et ta andis endale tütuse: kui tal endal kord lapsed on, ei sunni ta neid iial iial keedetud kaalikat sööma.

Ellen Niidul on neli last. Aga vaat kus lugu – neil ei olnud keedetud kaalika vastu midagi. Ka Ellen Niidul endal pole enam ammugi.

Kui vanalt õppis väike Ellen ujuma?

Ujuma õppis väike Ellen 10aastaselt. Väikese Elleni raudteelasest isa sai siis hea töökoha Tapale. Tapa lähedal voolab Valgejõgi. Seal väike Ellen ujumise selgeks saigi.

Kelleks väike Ellen tahtis saada?

Kõigepealt õmblejaks. Ema õmbluslaua all nukuga mängides võis väike Ellen pikka aega kujutleda, kuidas ta ükskord ise kleite ja pluuse õmbleb. Kui väike Ellen koolis hakkas käima, tahtis ta õpetajaks saada. Hiljem mõtles ta päris tõsiselt arhitektiks õppima minna.

Millal trükiti ära esimene kirjatöö?

See oli 1945. aastal. Koolitüdruk Ellen oli siis kooli seinalehe põhitegija. Seinalehes olid tema luuletused. Neid nägid kooli külastanud ajakirjanikud ja võtsid "Noorte Hääles" avaldada.

See on teile üllatuseks!

Noorena oli Ellen Niit edukas purjesportlane. Jahiklassis "HAI" on ta tulnud NLiidu tšempioniks.

Ellen Niidu vastuseid laste küsimustele vahendas JAAN RANNAP

Kakskümmend aastat tagasi saatis kuue aastane Imbi "Tähekesele" luuletuse:

Palun sind, emake, väga,
palun sind homme ja täna.
Palun loe mulle ruttu
Triinust ja Taavist juttu.

Esmakordselt trükiti Triinu ja Taavi lugusid 23 aastat tagasi "Tähekeses".

Mammi ja papiga rannas

ELLEN NIIT

PAPI TAHTIS RANDA MINNA. MAMMI VOTTIS TRIINU JA TAAVI KA KAASA. MERI OLI SININE, LIIV OLİ KOLLANE, PAIKE PAISTIS KUI POORANE. TRIINU JA TAAVI EI TAHTNUD VEEST VÄLJA TULLA.

PAPIL OLİ RANNAPALL PORTFELLIS. PAPI PUHUS SELLE TÄIS. TRIINU JA TAAVI TULIDKI VEEST VÄLJA... KA PALLI MÄNGIDA JA PÄEVITADA OLİ HEA. VEEL PAREM OLİ SEE, ET MAMMIL OLİ LIMONAADI. TRIINU JA TAAVI KÜPSETASID SELLE EEST MAMMILE JA PAPILE LIIVAST KOOKE. MAMMILE MAITSESID TRIINU JA TAAVI KOOGID. PAPI AGA TAHTIS PRAADI JA JÄATIST. PRAADI JA JÄATIST LIIVAST EI SAANUD. SELLEPARAST TULI MINNA RANNAHOONESSE SÖOMA.

PAPI LASKIS RANNAPALLI TÛHJAKS. PALLE RANNAHOONESSE SISSE EI LASTA. OHTUL RÕNGIS HOIDIS TRIINU PALLI SULES. JA PAPI KARTIS, ET PALLI KÄEST KÛSITAKSE PILETIT. AGA EI KÛSITUD.

Illustreerinud PRIIT REA

KIRJASÕBRAD

EERO RÄNIK 7a

Raatuse 102-1a,
Tartu, EE2400

Huvid: hobused, ujumine, arvuti, saurused, lugemine, tehnika. Ootab kirja kõigilt vägivallale mittekaldumatelt poistelt ja tüdrukutelt.

LY FERENETS 9a

Pargi 2a, Eidapere,
Rapla mk, EE3450

Huvid: ratsutamine, rattasõit, ujumine, ristsõnad, tantsimine. Ootab kirja 9-11aastastelt tüdrukutelt.

ANNEMARI SÄKK 10a

Narva mnt 3-2, Voka,
Ida-Virumaa, EE2023

Huvid: ujumine, postrite kogumine, kleepekad.

HELEN KELDER 10a

Tiigi 3-20, Voka,
Ida-Virumaa, EE2023

Huvid: ujumine, postrite kogumine, kleepekad.

MARILIIS EHVİK 10a

Mäe 4, Karksi-Nuia,
EE2940

Huvid: tantsimine, laulmine, muusika, udupaberid, sõprus (fotod). Ootab kirja nii poistelt kui tüdrukutelt.

TIINA ALLIK 11a

Kevade 41, Kuressaare,
EE3300

Huvid: joonistamine, sport ja sõpradega koos olemine. Vastab kõigile.

MARITA KAIMME 10a

Side 2-10, Kohila,
Rapla mk, EE3420

Huvid: kergetõustik, tantsimine, korvpall, laulmine, hobuste pildid, lugemine, klepsud, ujumine.

Ema: Volli, miks sa siis täna kooli ei läinud?

Volli: Ma tahan vaadata, kas nad ka ilma minuta hakka-ma saavad.

Ants: Ema, sa ütlesid, et kes neid komme sealt kapist sööb, sellel hakkab kõht valutama. Oli ju nii?

Ema: Jah, ja sellepärast ära söögi neid.

Ants: Aga sul polnud ju õigus. Mu kõht ei valuta sugugi.

Ema: Eedi, tee ruttu, muidu jääd kooli hiljaks. Kas oled oma saapad juba üles leidnud?

Eedi: Jah, kõik peale ühe.

Õpetaja näeb suplejate hulgas oma õpilast ja

küsib: "Kui sügav seal on?"

"Kaks meetrit," vastab õpilane.

"Hästi, istuge!" tähendab õpetaja harjunud kombel.

Ema peseb suure vaevaga väikese Pauli näo puhtaks.

"Noh, nüüd siis käed ka!" ütleb ta poisile.

"Ei, neid pole ju vaja pesta," vastab Paul.

"Miks?"

"Need pistan tasku – ega neid keegi ei näe!"

Erni: Isa, sul on juba kaks halli juuksekarva peas!
Isa: Jah, need tulid sellest, et sa oled sõnakuulmatu olnud.

Erni: Aga, isa, küll oled sina siis halb ja sõnakuulmatu olnud, sest vaata kui hallid on vanaisa juuksed.

Jaagul pole peaaegu ühtegi viga: ta nina on paraja pikkusega, kõrvad täiesti tavalised ja silmad näevad maailma prillita. Ei ole tal koolis muresid ja seda ei saa ka ütelda, et tal sõpru poleks. Mõlemad vanemad on tal olemas ja vend ja õde on ka, mis polegi ju tänapäeval tavaline asi. Aga üks väike viga tal siiski on. See viga ajab nii mõnigi kord vanematel kopsu üle maksa, sõprade närvid krussi ja õe-venna vihaseks.

Jaagul on nimelt jaa-kohe-viga.

"Jaak, ole hea, mine vii prügipang välja!" palub ema vahete-vahel.

"Jaa, kohe!" vastab Jaak abivalmilt.

Ema ootab ja ootab, kui kohe siis ämber välja viiakse, ega jõua kuidagi ära oodata.

"Jaak!" kordab ema.

"Jaa, kohe!" kostab Jaagu toast, kuid pois ei ilmu ikka välja.

Nüüd tuleb isa kord poissi hüüda.

"Jaak!" hüüab isa kõva häälega üle oma ja naaberkorteri. See viimaks mõjub. Jaak ilmub välja ja toimetab, mis lubatud.

"Jaa, kohe!" ütleb Jaak sõpradele, kui need helistavad ja teda õue kutsuvad. Sõbrad ootavad ja ootavad, aga Jaaku ei tule ega tule. Siis helistavad nad lubajale uuesti.

"Jaa, kohe, ma ju ütlesin!" räägib Jaak. Poisid ootavad veel natuke aega ja lähevad siis oma tegemisi toimetama. Kui Jaak neid pärast enam üles ei leia, on ta solvunud ega saa aru, miks sõbrad teda ei oodanud.

Jaagu "Jaa, kohe!" on juba suure hulga segadust tekitanud. Ema ja isa otsid Jaagule kella ja leppisid poisiga kokku, et "jaa, kohe" on alla ühe minuti, kuid seegi ei aidanud. Sest Jaak mõtleb pärast oma "jaa-kohe" nii: "Kohe vaatan kella!" Teadagi, millal siis see kellavaatamise kohe tuleb!

Mis on Jaagu perekonnanimi?

Ohe. Tema nimi on niisiis Jaak Ohe.

Tjah, see jaa-kohe-viga võib perekonnaviga olla!

Küsisin Jaagu isalt, kas temal lapsena ka selline viga küljes oli.

Isa punastas ega öelnud "aad" ega "ood".

Kõige naljakam on, et Jaak tahab vedurijuhiks saada.

Kui see teoks saab, kas siis ei või juhtuda, et rongid hakkavad väljuma jaa-kohe-ajal?

TÕNU SEERO

KOHE- POISS

Illustreerinud EVERI VÄHI

See mees, kelle mõistulugusid Sa maikuu "Tähekesest" lugesid ja nüüd siit loed, elas nõnda ammu, et seda on Sul lausa võimatu ette kujutada. Nimelt kuuendal sajandil enne meie ajaarvamise algust. Seega umbes kaks tuhat kuussada aastat tagasi. Tänapäeval teatakse teda peamiselt tänu sellele, et oma lugusid vestes pani mees aluse uuele kirjandusvormile – valmile.

AISOPOS

Lesknaine JA kana

LESKNAISEL OLI KENA KANA, KES MUNES OMA PERENAISELE IGA PÄEV ÜHE ILUSA ÜMMARGUSE MUNA. AGA LESKNAISELE OLI SELLEST VÄHE. TEMA TAHTIS, ET KANA MUNEKS TA PÜSTIRIKKAKS.

"KUI MA ANNAN KANALE PRAEGUSEST POOLE ROHKEM TERI," ARUTAS NAINE, "SIIS TA PEAKS PÄEVAS MULLE JUBA KAKS MUNA MUNEMA. AGA KUI MA ANNAN TALLE VEEL ROHKEM TOITU, SIIS – OI-OI-OI! –, KES NEID MUNE JÕUAKS ENAM ÄRA LUGEDA, MIS TA SIIS MULLE PESSA POETAB!..."

MÕELDUD-TEHTUD. NAINE POLNUD TERADEGA KITSI. KANA NOKKIS JA NOKITSES JA SÕI ENNAST RASVA. AGA KUI TA ENNE MUNES LESKNAISELE IGA PÄEV ÜHE ILUSA ÜMMARGUSE MUNA, SIIS NÜÜD EI VIITSINUD TA ENAM SEDAGI TEHA.

JAH, KÕIK MÕTTED EI OLE SUGUGI TARGAD MÕTTED, MIDA INIMESED MÕTLEVAD.

Päike JA konnad

PÄIKESEL OLI PLAAN KOSJA MINNA. AGA KONNAD, KEDA PÄEVATERA TULEVASE KAASA ILU TEGI KADEDAKS, OTSUSTASID TAEVATAADI JUURDE MINNA JA PULMAD UNTSU AJADA.

"KALLIS TAEVATAAT, OLEME SURMAHÄDAS! PÄIKE ON LEIDNUD ENDALE MÕRSJA JA PLAANITSEB PULMI PIDADA. EKS OLE JU TEADA, ET PÄRAST PULMI SAAVAD NEIL LAPSED TULEMA... NIIGI ON PÄIKESEKUUMA KÜLLAGA. SOOD JA LOMBID KUIVAVAD. KUI NEIL NÜÜD VEEL VÄIKESED PÄIKESED SÜNNIVAD, SIIS SAAB KUUMA NÕNDA PALJU, ET MEIE PEAME JANU KÄTTE SUREMA... SEEPÄRAST KEELA PÄIKESE PULMAD ÄRA. LAS TA ELAB ÜKSIPÄINI EDASI!"

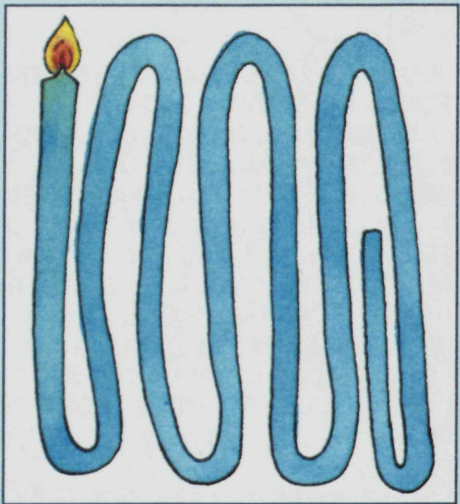
JA TAEVATAAT, KELLEL HAKKAS KONNADEST KAHJU, AGA KES NENDE KADEDUSEST MIDAGI EI TEADNUD, PANIGI PÄIKESE IGAVESEKS KURVALT ÜKSIPÄINI ELAMA. NÄE, MIDA VÕIB TEHA MÕNE KADEKAELA KAVAL KAEBUS!

Lastele jutustanud ANDRES JAAKSOO

POLITSEINIKUD RULLUISKUDEL

Ratsapolitsei tegutseb maailma paljudes paikades. Ka jalgrattapolitsei on ammust aega tuntud. Hollandi pealinnas Amsterdamis loodi aga hiljuti politseirühm, mille liikmed liiguvad rulluisकुdel. Tänapäeval on linnades palju jalakäijatele mõeldud tänavaid, kuhu autoga üldse sõita ei tohi. Rulluisकुdel politseinikud peavad korda just sellistel tänavatel.

TÕUKERATAS EMMEDELE-ISSIDELE

Tõukerattaid hindasid seni ainult väikesed poisid-tüdrukud. Nüüd aga on tõukerattad hakanud huvi pakkuma ka suurtele. Eriti arvukalt kasutatakse neid Austrias ja Saksamaal. Täiskasvanute tõukerattad meenutavad kujult ja rataste suuruselt jalgrattaid, ainult raami alumine osa on jalalaua paigutamiseks toodud õige madalale.

Kui kiiresti saab tõukerattaga sõita? Grupp saksa sportlasi läbis ööpäevaga 550 km. Nende keskmiseks kiiruseks oli 25,7 km/t.

MAAILMA PIKIM KÜÜNAL

Teadaolevatel andmetel valmistati see 650 aastat tagasi Prantsusmaal väikeses Montpellier' linnakeses. Tema pikkuseks oli peaaegu 4 kilomeetrit.

Siin on nüüd küll vaja väikest selgitust. Ammusel ajal arvati, et kui palvetaja küünla kirikusse viib, annab palumine paremat tulemust, kui küünal on palvetajaga ühepikkune. Et inimesekõrgused küünlad oleksid aga päratu kalliks läinud, võeti sama pikk tahinöör ja immutati vahaga. Säärane küünal võis põleda küll, kuid harilikult keerati ta lihtsalt kokku ja viidi kirikusse selle pühaku kuju ette, kellelt abi paluti.

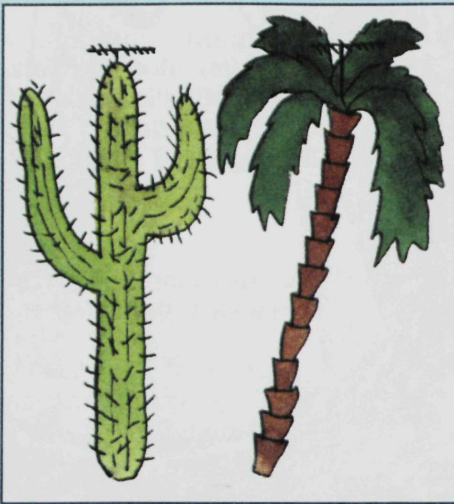
650 aastat tagasi möllas Prantsusmaal katkutöbi. Montpellier' linnavalitsus otsustas abi saamiseks teha küünla, mille pikkuseks oleks kõigi veel elus

olevate linnakodanike kokku liidetud pikkus. Nii tehtigi.

MÄND RAADIOMASTIKS

Ameerikas on väga paljudel inimestel mobiiltelefonid. Palju on ka telefonikompaniisid, kellel välja ehitatud oma sidevõrk. Seetõttu on mitmetes paikades rohkelt levi-

maste püstitatud. Et seesugused terrassõrestikust monstrumid just ümbrust ei kaunista, on Ameerikas viimasel ajal hakatud sidemaste mändideks maskeerima. Terasest tüvi kaetakse kooreimitatsiooniga, antennikiired aga peidetakse kunstmaterjalist ladvatupsu.

Seal, kus mänd ei kasva, kavatsetakse maste palmiks või koguni kaktuseks maskeerida.

BUMERANG EI PÖÖRDUGI ALATI TAGASI

On levinud eksiarvamus, et kõik bumerangid pöörduvad viskaja juurde tagasi. Tegelikult naaseb ainult jahibumerang, ja sedagi vaid juhul, kui ta linnule või loomale pihta pole läinud. Sõjabumerang seevastu ei pöördu kunagi tagasi. Muidu saaks ju vaenlane kohe aru, kust bumerang tuli!

KAS ÖÖPÄEVAS ON 12+12 VÕI 24 TUNDI?

24-tunniline ajaarvamine sai alguse alles 15. mail 1927. aastal kell 00.00 Saksamaal. Enne seda jagati päeva 12 tunni kaupa, kusjuures kriips minutite all näitas pärastlõunast aega. Kui minutid jäeti allakriipsutamata, oli tegemist ennelõunase ajaga. Mitmes riigis on veel tänapäevalgi kasutusel 12-tunniline süsteem. Sellisel juhul näitavad tähed kellaaja taga, kas mõeldakse hommikust või öhtust aega.

Mina olen keskmine

Illustreerinud PIRET SELBERG

Mina olen keskmine. Sündinud oma kahe õe vahel. Suurele õele pean olema sõbrannaks ja aitama tal koolitükke pähe õppida. Nii et tema ütleb peast ja mina vaatan siis raamatust, kas on õige. Väiksele õele pean olema mängukaaslaseks. Koolitükke teeb ta enamasti õnneks ise.

Kui suur õde ema peale vihastab, pean mina teda lohutama. Kui väike õde minu peale vihastab, lohutab teda ema. Ema ei taha sugugi, et me omavahel kakleme. Tal hakkab siis kohe pea valutama.

Agaga väike õde on tõesti täiesti võimatu. Kui mul kogemata kuupilet koju ununeb, keksib väike õde mu kõrva juures ja küsib: "Jänes, kas sul on suured kõrvad?" Ja karjub koolis klassiukse vahelt mulle nii kõvasti "Tere!", et kõik meie klassis pinkidele hüppavad. Eks katsu niisuguse peale vihastamata olla! Kuid tegelikult me väga palju ei kakle. Väike õde pole sugugi väga väike, vaid ainult natuke noorem, nii et meil on koos tore mängida. Suur õde pole ka tegelikult väga suur, vaid ainult natuke vanem, ja meile mõlemale meeldib jutukaid lugeda.

Vahva, kui on õed. Sa ei pea kunagi üksi kodus istuma, kui ema ja isa tööl on. Mis siis, et meil pole nii palju raha kui mõnel teisel. Ega kõiki asju polegi vaja osta. Pealegi hakkad niikuinii kohe uut tahtma, kui oled ühe ära ostnud. Ja varsti ei mahu enam kõigi nende asjade otsa tuppa ära. Nii et igal ajal on head ja halvad küljed, nagu ema ütleb.

NUTUST JA KOLMEST KOERAST

Suur õde on niisugune, kes nutab peaaegu iga asja peale. Ema ütleb, et tal on sünnist saati nutt näpu otsas. Nutab, kui ei leia ajaloo raamatust üles küsimuste vastuseid, või kui ei oska mitte kuidagi kirjandit kirjutada. Ema ütleb, et natuke võib muidugi nutta küll: läheb kergemaks!

Väike õde nutab siis, kui keegi pahasti ütleb. Alati polegi see nii pahasti mõeldud, aga lihtsalt öeldakse. Ema ütleb, et ei maksa välja teha. Et mõni inimene lihtsalt on nii rumal, et valab oma paha tuju laste peale. Sest need ei julge midagi vastu ütelda.

Mõnikord on ka õpetajal koolis nii kuri hääl, et ei julge õieti hingatagi. Vist on ta oma laps millegagi hakkama saanud. Ka õpetajad on ju ainult inimesed, ütleb ema. Kõige parem oleks muidugi, kui direktor iga päev tunnis istuks. Sest siis on õpetaja nii hea nagu ta kogu aeg võiks olla.

Õpetajal on meid kolmkümmend kolm ja emal ainult kolm, aga temagi ütleb vahel, et on meist nii väsinud. Eriti siis, kui isa jälle õhtul koju ei tule. Agaga selle pärast pole emal vaja sugugi kurb ega väsinud olla, küll isa tuleb! Pealegi oleme meie ju kodus. Ega ta siis üksi ole. Ja laupäeva hommikul on ka isa peaaegu alati kodus.

Mina nutan siis, kui ma olen tõsiselt kurb või vihane. Näiteks, kui isa lubab sünnipäevaks koera tuua, aga ema vaatab niisuguse näoga, et kohe on selge – mingit koera ei saa. Ja küsib, et kuhu me selle koera paneme, kui meil endalgi majas ruumi pole. Ja kes hakkab selle koeraga kodus istuma, kui teised reisi- ma sõidavad. Autot meil ju pole.

Agaga kui ma suureks saan ja ise enda eest vastutama hakkan, nagu ema ütleb, võtan küll endale kolm koera ja võib-olla kilpkonna ka.

TASKURAHHA

Kui sa mäletad Rebulbrit, kes elab taskus ega ole revolvri sugulane, siis võib lugu edasi minna. Küllap meenub sulle seegi, et peale taskulambi, taskuraamatu, taskukella, taskuarvuti ja muu varanduse leidis taskus ka taskuraha... Keset pilkast ööd koputati aknale. Nüüd pidi küll midagi hullu lahti olema! Rebulber kargas voodist ja süütas taskulambi. Akna taga oli naaber.

"Taskuraha on läinud!" röökis see, endal pisarad silmas hiilgamas.

Rebulber tormas välja ja mõtles, et kuhu see raha küll võis minna ja mida see kõik tähendab.

Lõõtsutades tuli teinegi naaber, ikka sama jutuga. Siis mindi kolmekesi taskulambi valgel taskuraha otsima.

Nüüd tuleb vist selgituseks öelda, et taskuraha kuulub taskumaailmas kõigile. See on taskuelanike ühisvara, midagi riigikassa taolist. Taskuraha kadumist peeti hirmsaks loodusõnnetuseks.

Kaua otsiti ja tuhniti kõikjal, vaadati koguni taskupeegli taha ja taskuraamatu vahele, aga taskuraha ei kusagil. Viimaks avastas Rebulber taskusoppi augu. Nüüd oli kõik selge! Taskuraha oli juhust kasutanud ja taskusopi kaudu jalga lasknud! Selge polnud aga hoopiski see, kes oli süüdi. Kes oli augu taskusoppi teinud? See ei saanud ju sinna iseenesest tekkida. Auke harilikult kaevatakse.

Süüdlase selgitamisest tähtsam oli nüüd taskuraha kätte saada. Üheskoos meisterdati hiiglapikk kõisredel. See lasti auku ja Rebulber kui kõige noorem hakkas redelit mööda laskuma, taskulamp hammaste vahel.

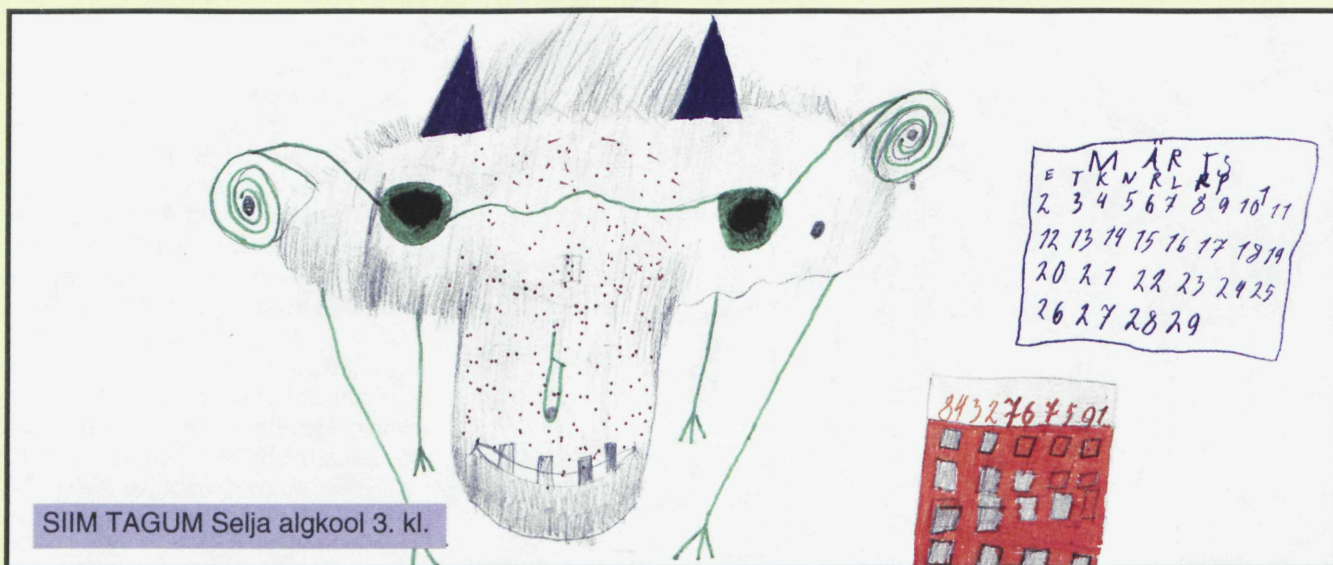
VOODRIVAHEMAAILM

Vaevalt on sul olnud juhust viibida voodrivahemaailmas. Minul ka mitte. See on üldse üks kahtlane paik. Mõni arvab, et seda pole olemaski. Aga just sinna laskus praegu Rebulber mööda kõisredelit. Ja koht, kuhu saab minna kasvõi kõisredeliga, peaks vist ikka olema olema.

Rebulber laskus ja laskus, tühi seljakott seljas ja taskulamp hammaste vahel. Enda meelest laskus ta päeva, teise ja tüki kolmandatki. Ta oleks laskunud veel, aga õnnetuseks sai redel otsa. Edasi võis ainult kukkuda. Rebulber, ikka seesama, kes elab taskus ja pole revolvri sugulane, kõhkleb. Alt pimedusest kostis aeg-ajalt tasast kõlksumist. Nii sai kõlksuda vaid taskuraha!

"Sulle...mulle, sulle...mulle, sulle...mulle," pomiseti all. Seal vist jagati midagi.

Nüüd polnud enam aega kõhelda. Taskuraha tuli päästa ja taskusse tagasi toimetada, maksu mis maksab! Rebulber lasi redelist lahti ja vuhises vapralt läbi umbse pimeduse. Õnneks polnud ta päris üksi. Teda saatis üks möte. Ja kuigi möte polnud just kõige lõbusam, oli sellest ikkagi seltsi. Tegelikult oli see möte üsna süüdistav. Umbes nii, et ega ometi tema, Rebulber, olnud hernepeenart tehes liiga sügavale kaevanud! Kuid nüüd potsatas Rebulber maha ning möte läks ja jäigi katki.

SIIM TAGUM Selja algkool 3. kl.

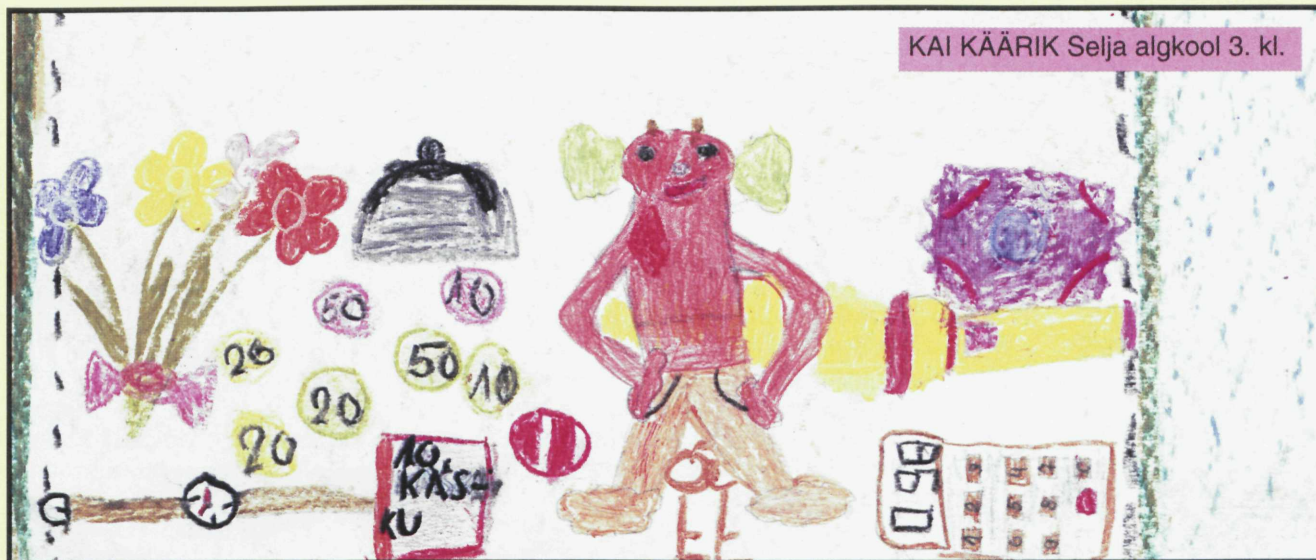

MADE RIIK Selja algkool 3. kl.

00 HENNO KÄO ARIPLAAN

"Vaata ikka ette, kuhu sa kukud!" torises keegi pimeduses.
 "Oh sind!" pahandas teine. "Meil tuleb jälle otsast alata!"
 Kui sa mäletad Rebulbrit, kes elab taskus, siis tuleb sulle ehk meelde ka taskuraha kadumise lugu. Ja see, kuidas Rebulber laskus kõisredelit pidi voodrivahemaailma taskuraha otsima. Redel oli aga pisut lühike ja nüüd sadas Rebulber selili rahahunnikusse. Sendid lendasid kõlinal laiali.
 "Sa kukusid küll rahahunnikusse, aga ära looda, et siit sullegi miskit kukub," ütles keegi.
 "Mitte mingil juhul!" lisas teine. "Siit jätkub vaid kahele! Sulle...mulle, sulle...mulle, sulle..."
 Rebulber leidis kobades taskulambi ja süütas selle. Nüüd nägi ta kahte veidrat karvast vennikest. Üks neist ladus hoolega sente kahte hunnikusse: "Sulle...mulle, sulle...mulle, sulle..."
 Rebulber tutvustas end viisakalt. Vennikesed ei teinud kuulmagi. Rahajagamine oli ju nii tähtis tegevus.

"Ärge nähke vaeva," ütles Rebulber.
 "Raha pole ju teie oma."
 "Kuidas nii?" imestas üks. "Kõik, mis ülevalt pudeneb, on meie oma!"
 "Sina samuti!" lisas teine. "Kahjuks oled sa esialgu veel ühes tükis, muidu jagaksime sinugi omavahel ära. Ikka sulle ja mulle, sulle ja mulle. Meie juba ennast pügada ei lase!"
 Vennikeste lopsakat karvakasvu nähes võis seda uskuda küll. Viimaks oli raha jagatud kahte ilusasse hunnikusse.
 "Ja mida te sellega nüüd teete?" küsis Rebulber.
 "Loll küsimus!" pahvatas üks naerma. "Miks peaks rahaga midagi tegema?"
 "Rahaga ei tehtagi midagi," teadis teine. "Rahaga lihtsalt ollakse. Ollakse rikkad!"
 "Kas pikapeale igavaks ei lähe?" muretses Rebulber.
 "Kust meie teame," ohkas vennike. "Me pole varem rikkad olnud."
 "Karta on küll, et läheb igavaks," arvas teine. "Kaua me neid numbritega kettakesi ikka vahime."
 Rebulber polnud iial arvanud, et temast võiks veel saada ärimees. Aga just nüüd oli talle pähe turgatanud hiilgav äriplaan. Ja see tuli ruttu teoks teha.
 "Ostke minult selle raha eest seiklusi ja teil ei hakka kunagi igav!" kõlas tema suust reklaam.
 Vennikesed jäid Rebulbrit juhmi näoga vaatama. Aga tal tuli veel kaua oma kaupa reklaamida, enne kui nad midagi taipama hakkasid ja nõusse jäid. Ja Rebulber jutustas neile elust taskumaailmas, hernepeenra kaevamisest ning taskuraha kadumisest ja otsimisest – kõigest, mis sinagi oled neist lugudest lugenud. Kõik need seiklused olid nüüd saanud kaubaks. Siis ladus Rebulber viimse kui sendi seljakotti, ulatus vennikeste turjal seistes kuidagi redelini ja võis minna. Äri oli tehtud, taskuraha päästetud. Kaua vaatasid vennikesed alt pimedusest talle ammulisui järele.

KAI KÄÄRIK Selja algkool 3. kl.

ANAKONDA

Tükk aega mõtisklesin selle loo pealkirja üle: kord näis kõige tabavam olevat "Tähniline vesivälk", siis jälle hakkas meeldima "Laiguline metsavedru" või isegi "Maailma pikim maoemme"! Ja siis äkki taipasin, et neid luulelisi, kirjeldavaid ja rabavaid nimetusi pole vaja. Loo peategelase indiaani päritolu, kõlav ja eksootiline nimi Anakonda on kõige sobivam pealkiri. Maiade ürgkeeles tähendas see arvatavasti "elavat jõge".

Anakondasid on kahte liiki: suur ehk hiid- ja kollane ehk paraguai anakonda. Kollane anakonda ei kasva pikemaks kui 3–3,5 meetrit. See-eest suur anakonda on üks maailma suurimaid madusid. Ta võib kasvada rohkem kui 11 meetri pikkuseks. Suure anakonda põhivärvus on hallikasroheline; kollane anakonda on aga hallikas- või beežikaskollane. Muster on mõlemil peaaegu ühesugune. Pead katavad mustad triibud, pikim neist jookseb üle silma, et serla vaenlaste ja saakloomade eest varjata. Sest üks silmad paista ju alati kõige rohkem silma! Kerel, seljal, külgede ülemisel poolel ja sabal on suured tumepruunid ümarad laigud, mis paiknevad enamasti malelauamuustriliselt. Heledal valkjaskollasel või kreemikal kohul on mustad või pruunid tähnid ja rõngad. Selline välimus varjab madu ning teeb ta troopikametsa jõgedes ja soodes lausa nähtamatuks. Anakonda elabki just jõgedes ja jõekallastel, veetes suurema osa oma elust vees. Eks seepärast asuvadki tema silmad küllaltki kõrgel, peaaegu nagu konnadel või krokodillidel. Saaki luurab madu vees lebades: silmad näevad piki veepinda, aga pea ja keha on vee all peidus.

Anakonda on boalane. Ta ei ole mürgine, kuid see-eest väga kiire ja tugev – on ju mürk reeglina nõrkade relv! Nagu kõik boalased kägistab anakonda oma saakloomi, haarates neist kõigepealt suuga kõvasti kinni. Sõltuvalt oma vanusest ja suurusest püüab anakonda kalu, konni, veekilpkonni ning teisi madusid. Eriti edukas on ta imetajate püüdmises, kelle elu on tihedalt seotud veega. Mõnikord langevad mao saagiks ka vee äärde tulnud väiksemad koduloomad. On juhtunud, et väga suured anakondad on rünnanud lapsi. Reeglina ei ürita aga isegi kõige suurem madu kinni püüda saaki, mis kaalub üle 35 kilo. Madu saab tõenäoliselt ise aru, et suurem pala tal kurgust alla ei mahu.

Indiaanlased anakondasid ei karda. Neid peetakse koduloomadena, kes lõpuks lihtsalt ära süüakse. Samas on nad suurepärased kaitsjad mürkmadude eest.

Anakonda on väga hea ujuja ja võib pikka aega vee all viibida. Ta ronib ka üpris sageli kaldale päikesevanne võtma, kuid veest kaugemale siiski ei

Pildistanud PRIIT KASE

lähe.

Pisikesed anakondad sünnivad alati maismaal. Tavaliselt kooruvad nad munast juba emamao kõhus ja sünnivad 40–80 cm pikkustena. Vastsündinud maod roomavad kohe laiali, ning alati just vee suunas. Looduses võib anakonda elada mitmekümneaastaseks, vangipõlves aga harva üle 5–6 aasta.

Indiaanlastel on selle mao kohta väga põnevaid müüte ja legende. Paljud neist räägivad sellest, kuidas üksildane kanglane Anakonda on sõjajalal mürkmadude riigi presidendi, Suure Lögismaoga. Või siis sellest, kuidas sõber-Anakonda inimese jaaguari käest päästab. On ka lugusid mees-Anakonda ja indiaani naise lastest, kes kõik suurteks võluriteks või kangelasteks saavad.

Anakondat kodus lemmikloomana pidada mina siiski ei soovita. Eelkõige sellepärast, et nooruses on ta väga kergesti ärrituv ja võib rünnata. Kui keegi aga ilma anakondata lihtsalt elada ei saa, siis küsigu ajakirja "Loomade Maailm" peatoimetaja Toomas Pranstibeli käest, kuidas neid hooldada. Tema peab anakondasid juba mitu head aastat.

ALEKSEI TUROVSKI

VANAEMA JUURES

Vanaema oli meile vastu tulnud. Ta käis enne poes ja ostis meie lemmikjäätit, mis tuli kähku nahka pista, sest muidu sulab see ära. Mulle tundus, et see sulanud jäätis oli isegi parem kui külmunud.

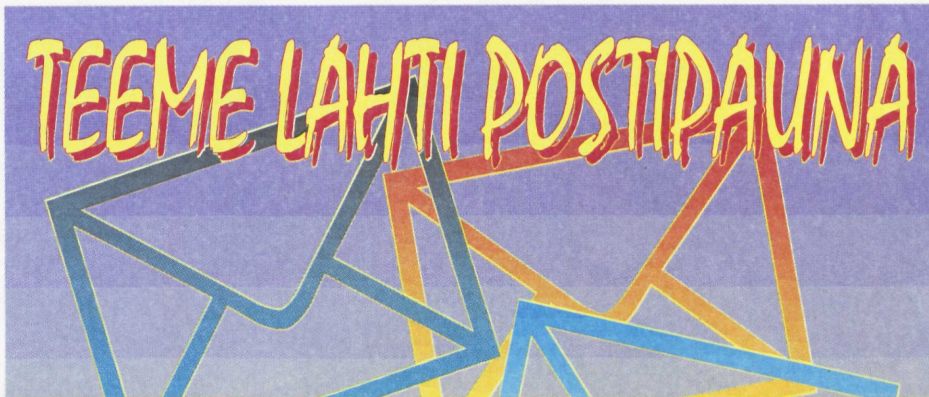
Poolal teel tuli meile vastu vanaema koer Rulli. Rulli oli armas väike bokser. Kuni vanaema majani keksles Rulli minu kõrval. Vanaema väike lagunenu maja asus keset metsa, aga külalt polnud sinna pikk tee. Seal metsas oli pealegi peale vanaema maja veel mitu niisugust vana elumaja.

Vanaema käsutas meid kohe magama. Enne pidime ennast allikaveega pesema. Karla hakkas nutma, sest vesi oli väga külm. Umbes selline nagu sulanud jää. Vanaema ainult kordas kõrval: "No oled sa mingi mies või ei ole?" Üritasin Karlat rahustada ja saatsin ta siis magama. Öösel hakkas mul külm. Karla oli kogu teki endale peale võtnud ja norskas nii mis hirmus.

Saabus hommik ja vanaema nägi jälle suurt vaeva unise Karlaga. Ta oleks nagu terve öö üleval olnud. Aga ma teadsin, et ta ei olnud, sest hoopis mina olin. Vanaema sai lõpuks Karla voodist üles. "Töö ootab," ütles vanaema ja avas akna.

Ragle Raudsepp Haapsalust

Seekordses Postipaunas annavad tooni suve- ja vanaemahõngulised lood. Hedi Hunt Pääsküla keskkoolist saatis meile koguni terve raamatu, millest ruumipuudusel saame kahjuks avaldada ainult katkendi.

Pärast lõunat oli meil vaba aeg. Tädi Karutaru ütles, et tema lapselapsed on ka tänavu siin. Ta võttis meid kaasa Kriisa tallu. Tema lastelaste nimed on Krista ja Kristjan. Nad on umbes sama vanad kui meie. Me mängisime seal igasugu mängu – kulli, kodu ja vahepeal läksid poisid põllule sõda mängima. Meie saime siis Kristaga rahulikult keksu mängida. Koju jõudsime alles kell kaheksa. Vanaema pahandas natuke ja käskis meil karistuseks ennast üleni puhata pesti. Muidugi selle vastiku allikaveega. Me olime ka parajalt mustad ja sopased. Magama minnes tahtsin, et järgmine päev oleks samasugune.

**Hedi Hunt
Pääsküla keskkooli IVc klass**

SUVI

Suvel saab ujuda ja kaua, kaua magada. Suvel on kõik puud lehes, mitte nagu talvel, lumes.

Suvel väga, väga soe, ei sa õuest tuppa poe.

Siis saab sõita rattaga ja kalal käia ka.

Kõige soojem kuu on juuli, siis võid päevitada luuni. Mulle meeldib väga suvi, siis on palju mänguhuvi.

**Joosep Pokla
9aastane**

NAERUKOTT

Kas te olete kunagi sattunud naerukoti küüsi? Minuga nii igatahes juhtus.

Minu tädipoeg Kalmer ongi see naerukott. Teda pole vaja üles keerata ega sundida, sest ta naerab isegi siis, kui selleks põhjust pole. Kõige kurvem selle asja juures on see, et ta naer on kohutavalt nakkav. Kujutage ise ette, et te peate ühe naerukoti pärast päevade kaupa naerma! Nii võib ju lausa naerukrambid saada. Kõik need kolm päeva, mil me koos olime, aina naersime. Vanaema ütles küll, et naer on terviseks, aga minu arvates hakkas see juba tervisele.

Kui te tahate naerda, kutsuge mu tädipoeg Kalmer endale külla!

Tervise huvides küll ainult üheks päevaks.

Kerti T.

Lihula gümnaasiumi IVa klass

MUTT

Maa all elab mutt, ta on osav kutt. Seljas kasukas tal paks, mutionul väike jaks. Talveund ta ei maga, vihmaussid tare taga.

Talvel vihmausse sööb, suvel aeda auke lööb. Vaatad aeda – mullahunnik, selle kaevas väike sunnik. See on meie sõber mutt, ta on väga osav kutt.

Õiged vastused	
1E	5A
2H	6I
3B	7G
4D	8F

**Angelika Käo
Krootuse põhikooli IV klass**

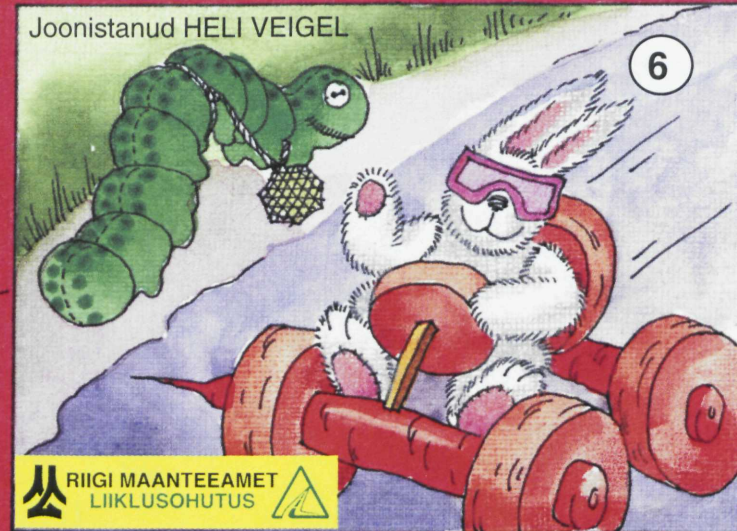
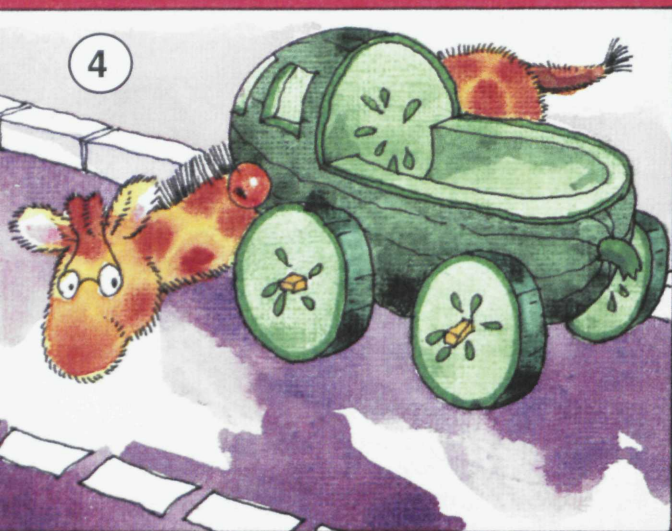
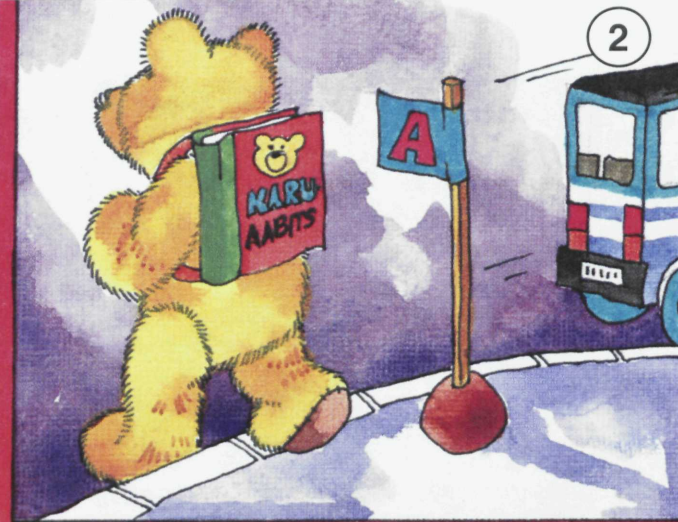
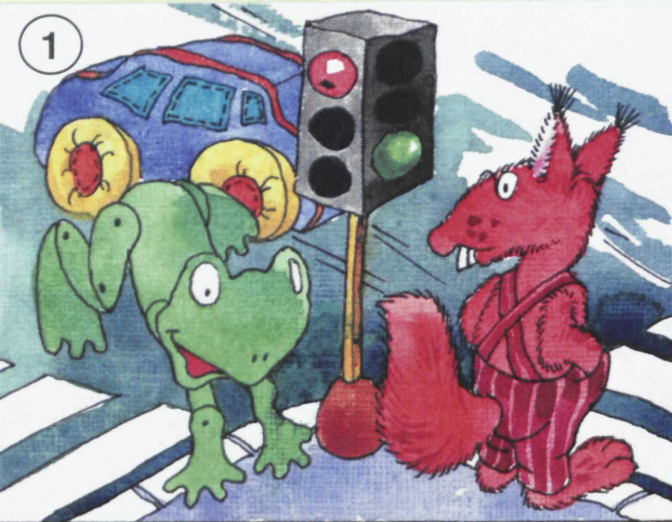
KODU

Minu kodu asub maal. Meie maja on kahekorruseline. Mina ema-isaga ja vend elame teisel korrusel. Kõik ja suur tuba on alumisel korrusel. Ülejäänud toad on vanaema ja vanaisa omad.

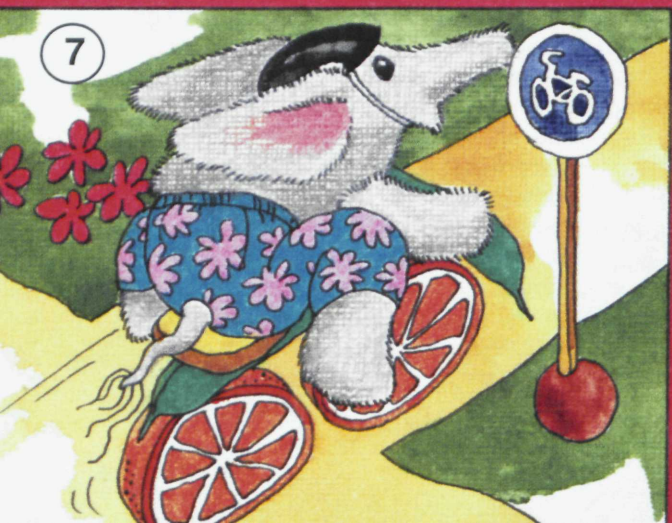
Maja ümber on aed, mis ongi kõige parem asi. Talvel ei ole see nii oluline, aga suvel on oma aed üks kõige parem paik. Ka minu sõbrannad tulevad minu juurde aeda. Nad ise elavad korterites ja neil ei ole oma aeda. Kui suvel on ööd soojad, siis magame me telkides.

Muredest ei tea ma veel õieti midagi. Minu mureks on see, et ma hästi õpiksin ja emale-isale hea laps oleksin.

**Kadi
Lihula gümnaasium**

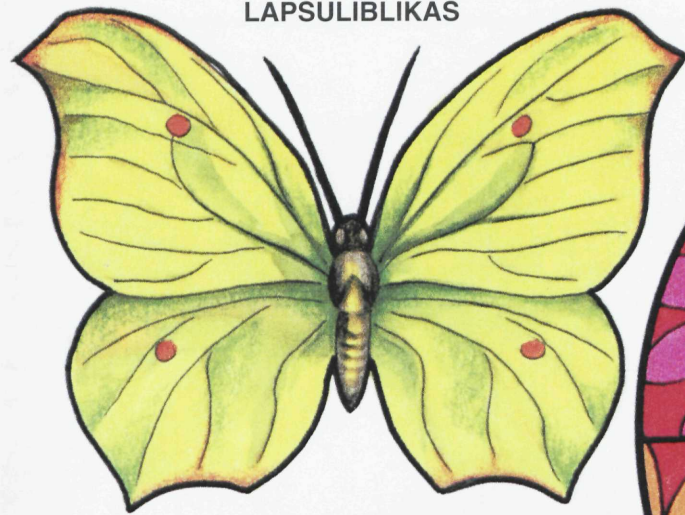
RIIGI MAANTEEAMET
LIIKLUSOHUTUS

Kirjuta liiklusreegli ette pildi number, mille kohta see käib. Oiged vastused leiad Postipaunast.

- A. Kui tänaval puudub kõn- nitee, käin vasakul teepoolel ja kannan helkurit.
- B. Kui tahan sebrarajal minna üle sõidutee, vaatan enne vasakule ja siis pare- male, kas autod mulle teed annavad. Sõidutee keskele jõudes vaatan veelkord paremale, et autosid ei tuleks.
- D. Sõiduteele ei tohi astuda seisva auto või bussi varjust.
- E. Ootan foori rohelist tuld, et üle sõidutee minna. Punane tuli keelab seda teha.
- F. Rula ja rulluis kudega sõi- dan seal, kus tooga sõita ei tohi. Kannan kiivrit, põlve- ja küünarnukikaitseid.
- G. Sõidan jalgrattaga selleks ette nähtud teedel, mida tähistab pildilolev märk. Kannan kiivrit.
- H. Pärast bussist väljumist lähen üle tee siis, kui buss on ära sõitnud ja autosid ei tule.
- I. Maanteel käin vasakul teepoolel ja kannan helkurit.

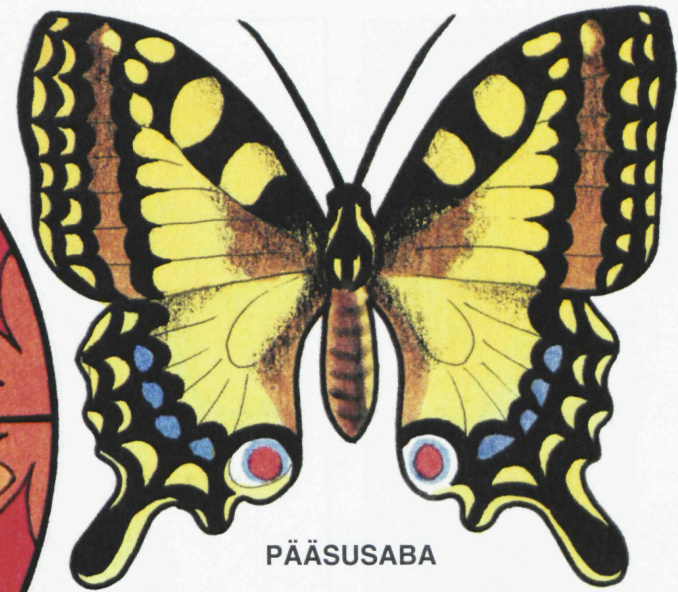
LAPSULIBLIKAS

SUVERÕNGAD

KOERLIBLIKAS

PÄASUSABA

SINITIIB

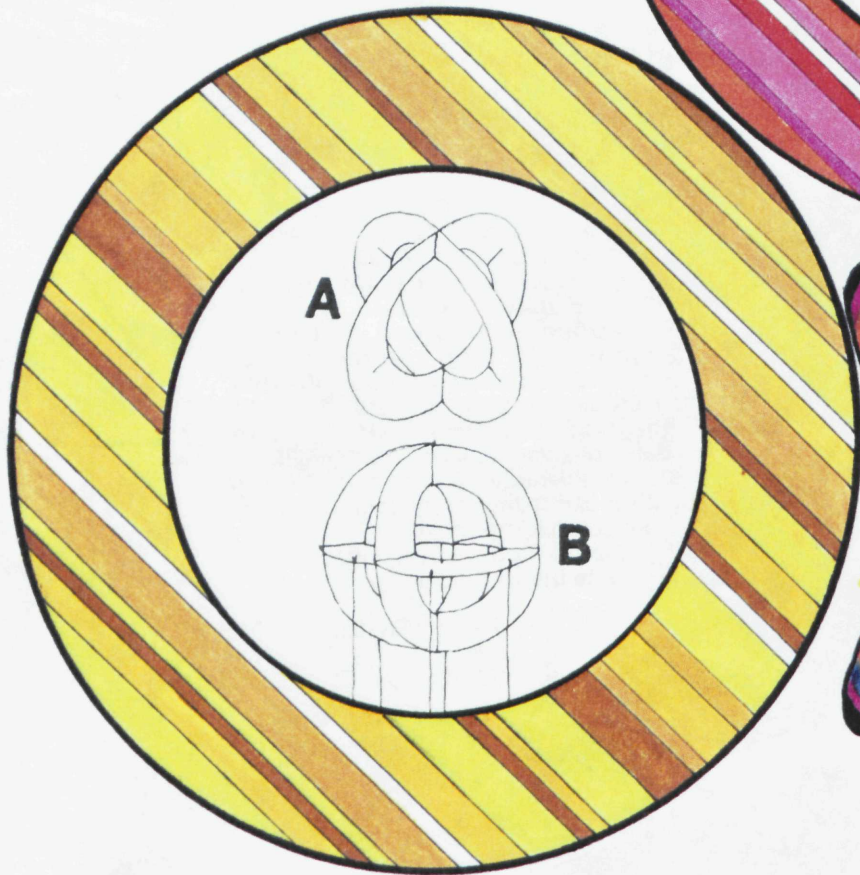
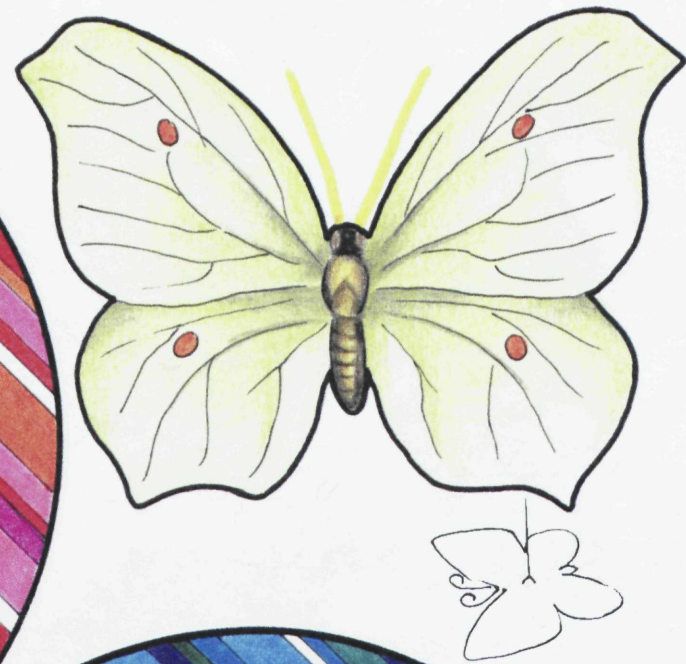
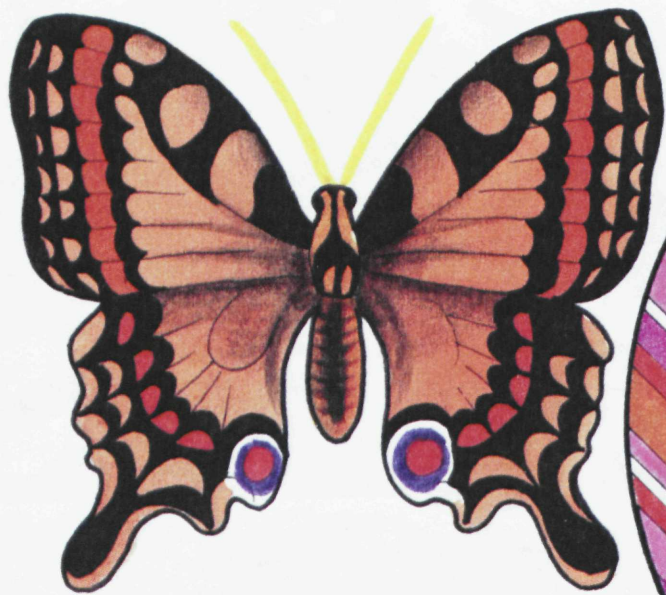

PÄEVAPAABUSILM

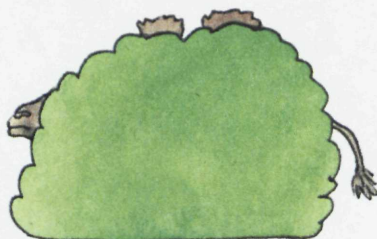
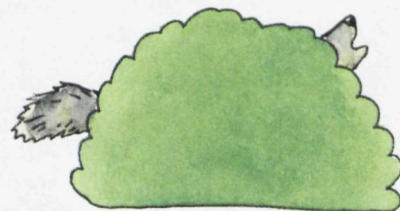
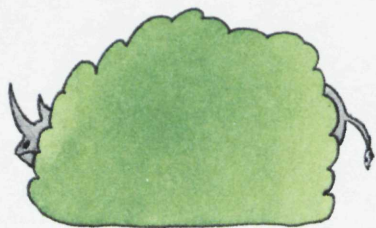
1
Lõika kirevad suverõngad välja ja tee neile jämedaid jooni mööda sisselõikeid. Ühenda joonise A järgi rõngad 1 ja 2 omavahel sisselõigetega abil. Kooluta rõngas 3 kaardu ja pista joonise B järgi kahe eelmise sisse, ühendamiseks kasuta jälle sisselõikeid. Lõika liblikad välja ja seo peene valge niidi abil rõngastest tekkinud kera külge eri kõrgustele. Lõpuks riputa suverõngad akna ette tuules lendlema.

HELI VEIGEL

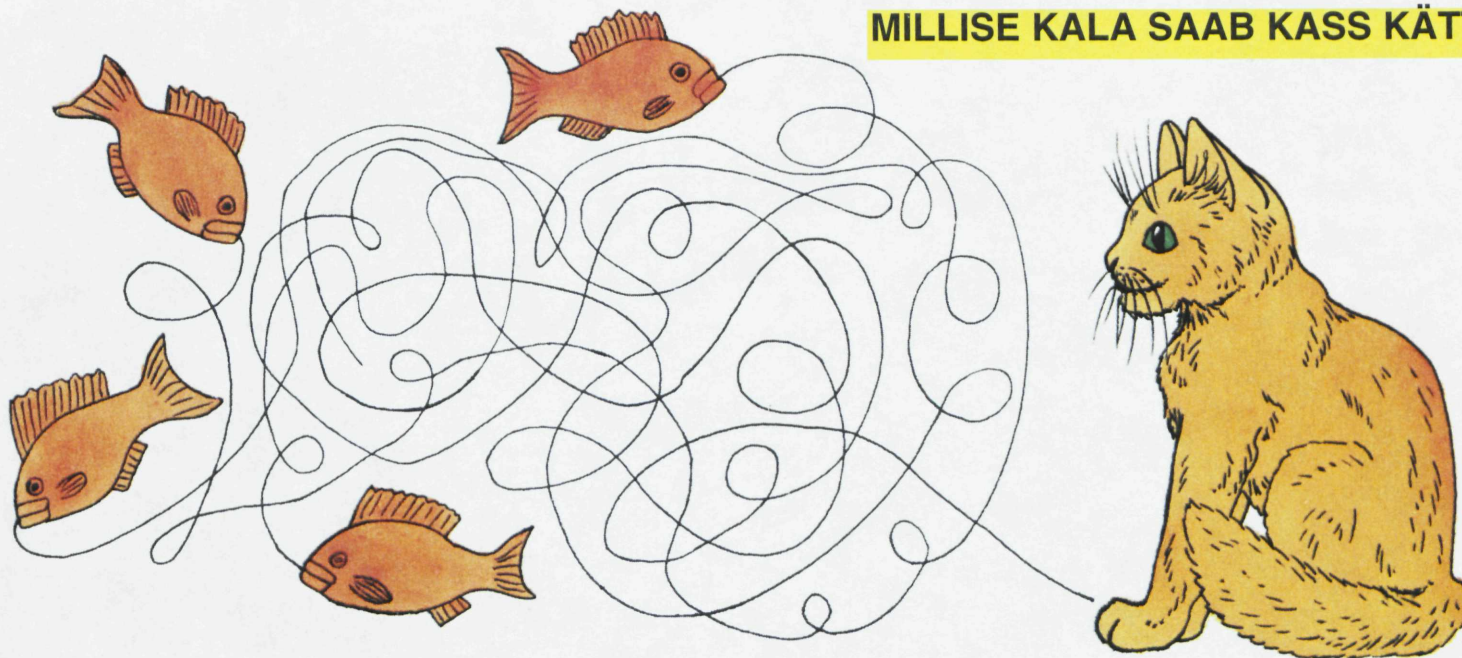

Joonistanud HELI VEIGEL

KES ON PÕÖSA TAGA PEIDUS?

MILLISE KALA SAAB KASS KÄTTE?

Joonistanud REET REA

PERIOODIKA AS
Lasteajakiri
TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960
ilub kord kuus

Toimetuse address:
Pärnu mnt 67a
EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 698

Vastutav toimetaja
SIIRI KASE
tel 6 463 697

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel 6 463 697

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Printall
Tatari 64
EE0001 Tallinn

ESIKAANE
JOONISTAS
VIIVE
NOOR

Laste ZOO- koht, kus igav ei hakka

Juba seitsmendat suve järjest on Tallinna Loomaaias avatud pisematele küllastajatele mõeldud Laste Zoo. Kui muidu on loomaaias igal pool üleväl sildid "Loomi toita ei tohi!", siis siin võib igaüks oma lemmikule leivatüki või porgandijupi suhu pista. Selleks tarbeks on välja asetatud kausid toiduga, kuid maiuspalasid võib ka ise kaasa võtta. Laste Zoo on paik, kus lapsed võivad veeta terve päeva ilma igavust tundmata. Siin

saab küülikuid paitada, merisigu kaisutada, kilpkonna kilbile koputada ja kitsekesi sarve tagant sügada. Linnalaps, kes on siga võib-olla ainult raamatust näinud, saab nüüd notsule kasvõi turjale patsutada. Ja kui isu on, võib ka kiikuda või ronida või niisama ringi joosta.

Mõned lapsed veedavadki Laste Zoos terve päeva. Nad aitavad hommikul tädi Jutal loomad ilusasti kohale tuua ja õhtul jälle ära viia. Kõige lõbusam on kitsetalledega: suurematele seotakse pael kaela ja väiksemad jooksevad neile ilusasti järele. Vanemad lapsed Loomasõprade ringist on siin kohe päris ametlikult abiks.

Niisiis – kes tahab loomi OMA käega katsuda, ruttu leivakott kaasa ja tee! Ainult esmaspäeviti ja teisipäeviti või väga halva ilmaga ei tasu minna, sest ka loomad tahavad vahel omakeskis olla ja natuke puhata.

SIIRI KASE

HIND 10 KROONI

Pildistanud PRIIT KASE

